

Högskolan Kristianstad
291 88 Kristianstad
044-20 30 00
www.hkr.se

EXAMENSARBETE

Våren 2012

Lärarytbildningen

Populärkulturens roll i förskolan

– intervjuer med två pedagoger

Författare

Emma Aleheim
Susan Ekström

Handledare

Christoffer Dahl

www.hkr.se

Populärkulturens roll i förskolan

– intervjuer med två pedagoger

Emma Aleheim Susan Ekström

Abstract

Studien handlar om populärkulturens roll i förskolan. Syftet var att ta reda på hur pedagogerna säger sig använda populärkultur i förskolans pedagogiska verksamhet och vilken attityd pedagogerna har till populärkultur i den fria leken. Vi har undersökt två pedagogers attityd till populärkultur och vi använde oss av intervjuer för att besvara våra problemformuleringar.

Studiens resultat tyder på att populärkulturen är accepterad och får utrymme i både den pedagogiska verksamheten och i den fria leken, om än i olika mån. Pedagogerna ger uttryck för att de lyssnar på barnen och att det är barnens intresse som ska styra verksamheten. De ger då uppfattningen att populärkultur kan tillhöra barns intresse, men de ger inte intrycket att populärkulturen måste finnas på förskolan.

Ämnesord: Förskolan, lek och medier, populärkultur, sociokulturellt perspektiv

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.2 Syfte och problemformulering.....	4
2. Litteraturgenomgång.....	6
2.1 Vad är populärkultur?.....	6
2.2 Historisk bakgrund	9
2.3 Populärkulturen i leken på förskolan.....	10
2.4 Moralpanik – barns eventuella påverkan av medier.....	11
2.5 Barn och medier.....	12
2.6 Teoretisk utgångspunkt.....	13
3. Metod.....	16
3.1 Metodval.....	16
3.2 Urval och undersökningsgrupp.....	16
3.3 Etiska överväganden.....	17
3.4 Genomförande.....	17
3.5 Bearbetning och analys.....	18
4. Resultat och Analys.....	20
4.1 Presentation av respondenter.....	20
4.2 En verksamhet byggd på barnens intressen.....	20
4.3 En tillåtande attityd.....	22
4.4 Populärkultur är inte vanlig kultur, eller?.....	24
5. Diskussion.....	26
5.1 Metoddiskussion.....	26
5.2 Resultatdiskussion.....	27
6. Sammanfattning.....	31
7. Källförteckning.....	32
Litteratur.....	32
Elektroniska källor.....	32
Bilaga 1	34
Begreppslista.....	34
Bilaga 2.....	35
Intervjufrågor.....	35
Bilaga 3.....	36
Intervjuer med två pedagoger.....	36

1. Inledning

I inledningen beskrivs varför valet av ämne till studien blev populärkulturens roll i förskolan och kopplingen till förskolans läroplan. I det här kapitlet finns också syfte och problemformuleringar som ligger till grund för studien.

1.1 Bakgrund

Populärkulturens roll i förskolan är ett område i forskningsvärlden som är eftersatt, den forskning som har gjorts har framförallt kopplats till skolans värld och de yngre barnen har fått lite utrymme. Förskolans läroplan är tydlig med att förskolan ska ta tillvara på barnens intressen (Skolverket, Lpfö 98 rev 2010, s.6) och vår utgångspunkt är att populärkulturen kan vara en del av barns intressen och att populärkulturen då ska bli insläppt i förskolan så att barnens fritid och förskolan möts. Det som händer på barnens fritid påverkar barnen och dagens barnkultur blir enligt skolkommittén allt mer influerad av vad som händer i medier och populärkultur. Skolkommittén menar att skolan bör ta in barnens populärkulturella intressen istället för att motverka dem som de tidigare gjort (SOU, 1997:121). Skolkommittén skriver om skolan men vi har valt att rikta oss mot förskolan, dels för att det behövs mer forskning kring förskolan och populärkulturen, dels för att förskolan har större möjligheter att påverka sitt innehåll. Förskolan borde därför kunna använda sig av populärkultur i en annan omfattning än skolan som har kursplaner att hålla sig till.

Ovanstående argument i koppling till eget intresse har legat till grund för att utföra den här studien. Vi har valt att ha huvudfokus på populärkulturens innehåll, exempelvis Star Wars, och Pokémon, och inte direkt medierna. Vår tanke är att vi vill ta reda på vilken roll pedagogerna säger att till exempel Star Wars kan få på förskolan, både i den pedagogiska verksamheten och i den fria leken. Vilka medier förskolan använder tas upp men är inte vad vi främst vill fokusera på. För oss är det intressanta att se vilken attityd pedagogerna har till populärkulturen i förskolan.

1.2 Syfte och problemformulering

Syftet med vår undersökning är att ta reda på hur pedagogerna säger sig använda populärkultur i förskolans pedagogiska verksamhet och vilken attityd pedagogerna har till populärkultur i den fria leken.

Våra problemformuleringar är:

- Hur säger pedagoger sig använda populärkultur i förskolans pedagogiska verksamhet?
- Vilken attityd har pedagogerna till populärkulturen i den fria leken?
- Gör pedagogerna någon distinktion mellan vad som är populärkultur och vad som inte är populärkultur?

2. Litteraturgenomgång

Här presenteras ett urval av litteratur och avhandlingar som berör forskningsområdet. I vårt urval av litteratur ligger fokus på nyutgivna böcker och avhandlingar då populärkultur är ett föränderligt område. Populärkultur är ett begrepp som de flesta känner till men få kan förklara, därför blev det första steget att försöka avgränsa vad populärkultur är. Magnus Persson, litteraturvetare, styrker våra tankar genom följande citat: ”Det är alltså svårt att tala om populärkulturen generellt. Den kan betyda så många olika saker och se ut på så många olika sätt. Den förändras.” (Persson 2000, s.93).

2.1 Vad är populärkultur?

Vid en sökning på ordet populär i Svenska Akademiens ordlista kommer betydelsen ”allmänt omtyckt och folkkär” fram. På en sökning av ordet kultur i samma ordlista ges definitionen ”mänsklig verksamhet inom ett visst område och en viss tid; vetenskap, litteratur och konst”. Den sammanlagda definitionen av populärkultur blir då att det är ett område, till exempel litteratur, som är omtyckt av många och allmänt känt.

Populärkultur beskrivs av ett flertal författare som ett begrepp som är svårdefinierat (Persson 2000, Lindgren 2005 och Fast 2007). Persson menar att begreppet kan vara både positivt och negativt, beroende på vem som sätter sin definition på det och i vilket sammanhang den här personen rör sig i (Persson 2000, s.22). Sociologen Simon Lindgren skriver att ordbokens definition av populärkultur är förhållandevis oproblematiserad men att termen i sig innebär mer problematik och att det är en utmaning att tillhandahålla en mer teoretisk definition av begreppet (Lindgren 2005, s.17). Carina Fast, som forskar inom pedagogik, är av samma åsikt som Persson och Lindgren och menar att begreppet är omstritt och i många fall motsägelsefullt (Fast 2007, s.99).

Här nedan följer en teoretisk förankrad definition av begreppet. Vi utgår ifrån Lindgrens fyra kriterier för populärkultur (Lindgren 2005, s32ff) men kopplar också in andra forskare för att ge en större bredd på begreppet populärkultur.

1. Populärkultur är kultur som många uppskattar

Persson skriver att de flesta känner till vad populärkultur är, de flesta utan problem kan känna igen det i vardagslivet. Som exempel tar författaren upp såpoperor och rockmusik (Persson

2000, s.22). Lindgren skriver att populärkultur utgörs av sådant som uppskattas av många människor och nämner att det populäraste svenska TV-programmet i maj 2004 var Eurovision Song Contest som sågs av nästan hälften (41,3 %) av Sveriges invånare (Lindgren 2005, s.33). Vi menar att det faktum att populärkultur ofta beskrivs i form av tittarsiffror speglar dess kommersialitet. Lindgren skriver att populärkulturen står i förbindelse med marknadens ekonomiska intressen och är intimt förknippad med konsumtion (Lindgren 2004, s.46). Det här är kvantitetsaspekten av populärkultur men trots att den här aspekten har brister så hör den till definitionen. Bristerna ligger i att en viss film skulle kunna definieras som mer populärkulturell än en annan film då den första har fått högre tittarsiffror (Lindgren 2004, s.33).

2. Populärkultur är inte samma kultur som finkultur

Nu förs en annan grund in för att avgränsa vad populärkultur är vid sidan om kvantitetskriteriet och det blir då kvalitetskriteriet. Persson skriver att populärkultur brukar ställas i motsatsställning till finkulturen (Persson 2000, s.23). Enligt Lindgren är populärkulturen den kultur som inte fyller kraven för att vara finkultur. Den här definitionen utgår från att populärkultur är en "andra klassens" kultur och inte lika mycket värd som finkultur. Exempel på vad som inte räknas till populärkultur utan till finkultur är konstmusik och teater (Lindgren 2004, s.19). Persson skildrar populärkulturen som ett begrepp som präglas av negativa epitet, författaren menar att flertalet pratar om en sorts skräpkultur och skriver att skolan ofta har betraktat populärkulturen som något problematiskt och att skolans roll skulle vara att skydda barn från populärkulturens lockelser (Persson 2000, s.17). Epitet som används för att beskriva populärkulturen är att den skulle vara meningslös, tidsfördrivande och tanklös (Lindgren 2004, s.34). En anledning till att populärkulturen nedvärderas brukar anses vara att den är lättillgänglig och inte särskilt intellektuellt krävande (Lindgren 2004, s.46).

3. Populärkultur är masskultur

Lindgren förklarar att ett tredje sätt att definiera populärkulturen är att ställa den i likhet med masskultur, med det menas att populärkultur är en kultur som är anpassad för masskonsumtion. Ett exempel på det här är enligt Lindgren dels när vi till vardags sätter likhetstecken mellan populärkultur och skräpkultur, dels när det kommer debatter om skadliga TV-spel (Lindgren 2004, s.39). Persson likställer begreppen populärkultur och masskultur och författaren föredrar de begreppen framför exempelvis trivialkultur som också brukar

förknippas med populärkulturen. Begreppet masskultur beskriver även populärkulturens intima förknippelse med massmedierna samtidigt som det även kan kopplas till att det är en kultur som förmedlas till många, massorna (Persson 2000, s.22f). Lindgren har en mer skeptisk syn på begreppet då författaren menar att samma invändningar som fanns mot finkulturperspektivet finns även till masskulturperspektivet, den gör en skillnad mellan vad som är låg- och vad som är högkultur och drar slutsatsen att massorna föredrar kultur av låg kvalitet (Lindgren 2004, s.41).

4. Populärkultur är folkkultur

Den fjärde och sista definitionen av populärkultur blir att populärkultur är en kultur som görs ”av folket – för folket”. Här menar Lindgren att populärkultur blir populärkultur först när något sorts införlivande har skett, det vill säga när någon har tagit något som massproducerats och gjort det till sitt eget (Lindgren 2005, s.44f). Vi tolkar det här som att ett exempel hade kunnat vara när ett förskolebarn sätter egna danssteg till en låt som de har hört i melodifestivalen. I praktiken, menar Lindgren, är det svårt att skilja mellan kommersiell exploatering och kreativitet. Trots det här begreppets problematik menar Lindgren att folkkulturbegreppet har en poäng i beskrivningen av populärkultur då den sätter populärkulturen i förbindelse med det folkliga (Lindgren 2005, s.45).

Sammanfattningsvis kan det sägas att de fyra ovanstående punkterna var för sig inte klarar av att beskriva vad populärkultur är men att de tillsammans leder till en definition. Lindgren skriver att det inte entydigt går att definiera var gränserna går för vad som är populärkultur och vad som inte är det, utan menar att de det beror på i vilka utgångspunkter som begreppet används. Lindgren menar även att vi får acceptera variationer i definitionen av populärkultur och poängterar att det viktiga är att forskare inom ämnet är tydliga med vad de avser med begreppet (Lindgren 2004, s.46). Under den här studiens gång har vi lärt oss att populärkultur inte kan förklaras på bara några få rader, och att det finns flera olika perspektiv på vad populärkultur är. De ovannämnda definitionerna används i bearbetning av empirin där vi ställer pedagogernas utsagor i koppling till de fyra olika definitionerna. Trots att populärkulturen är svårdefinierad är vår egen tolkning att populärkultur innefattar det som är aktuellt just nu för allmänheten, vare sig det är något som är gammalt eller nytt. Vi fokuserar här på populärkultur för barn och har den utgångspunkten genomgående i studien.

2.2 Historisk bakgrund

Forskning kring populärkultur och populärkulturens roll i förskolan är eftersatt. Anna Sparrman, som forskar inom olika områden när det gäller barn, skriver att ”ytterst lite forskning har bedrivits kring yngre barn och populärkultur” (Sparrman 2002, s.15) och att det som skrevs under 1970-talet främst gällde populärkulturens negativa aspekter. Litteraturvetaren Anders Öhman, som framförallt forskat om litteraturens roll i populärkulturen, skriver att forskning om populärlitteratur var stort på 1970- och 1980-talen, men att populärlitteraturen då kallades för bland annat skräplitteratur och kiosklitteratur. Före 1970 fanns det nästan ingen forskning om populärlitteratur eftersom det då togs för givet att litteraturen som lästes var den stora och seriösa. Öhman lyfter fram det faktum att idag går det inte att enkelt skilja populärlitteraturen från kanon (se begreppslista) och menar att när det finns många andra medier görs uppdelningen istället mellan de som läser och de som inte läser. Det spelar med andra ord inte stor roll vad innehållet är, bara det är en bok och inte till exempel dataspel (Öhman i Jonasson & Öhman 2000, s.11ff).

Persson beskriver att många forskare ofta sätter likhetstecken mellan populärkulturen och massmedierna och menar att de då glömmer att tänka på att litteraturen var det första massmediet och att TV-apparaten inte bara sänder såpoperor utan även nyhetsprogram (Persson 2000, s.25). Vår slutsats blir att definitionerna som har funnits kring kultur och litteratur har gått vidare till medierna. Debatten kring masskultur skiljer mellan vilka medier som är finkulturella och vilka som är populärkulturella. TV-apparaten som förmedlar kultur till massorna har länge ansetts vara lägre ställd än böckerna som har ansetts vara ”finare”. Dock ska det inte glömmas att det inom de olika medierna finns urskiljningar mellan högt och lågt.

Enligt Persson är än idag är de flesta forskare överens om att populärkulturen är skadlig för barn. Persson menar att populärkulturen ofta beskrivs som farlig och omoralisk (Persson 2000, s.27ff) men nämner en av de forskarna som är av en annan åsikt:

Rönnerberg har under många år hört till de relativt få avvikande rösterna i diskussionen om populärkulturens inflytande på de unga. /.../ Rönnerbergs teoretiska utgångspunkt är sympatisk. Barnkulturforskningen måste skifta fokus och överge det annars så dominerande vuxenperspektivet på barnkulturens texter och brukare.

(Persson 2000, s.47)

Fast har i sin avhandling från 2007 undersökt hur barn lär sig läsa och skriva, i koppling till populärkulturen. Sju förskolebarn ingick i studien och alla var 4 år vid studiens start, barnen följdes under tre år och målet enligt Fast med de tre åren var att samla ihop ett så stort underlag som möjligt. Fast har använt sig av ”observationer, informella samtal, intervjuer /.../ ljudupptagning och fotografering” (Fast 2007, s.44). Fast har besökt både barnens hem och förskolor i syfte att se om barnen tilläts använda tidigare erfarenheter i textorienterade aktiviteter. Författaren har sett vilka leksaker barnen föredrar, vad barnen diskuterar och hur både förskolorna och hemmen tar nytta av barnens erfarenhetsvärld.

Fast undrade inför besöken på barnens förskolor om barnens erfarenheter av texter knutna till leksaker togs tillvara. På en förskola uttryckte en av förskolepedagogerna åsikten att vuxna generellt är snabba att förkasta barnens värld (Fast 2007, s.144). Konkret använder sig pedagogerna på den här förskolan sig av barnens erfarenhet av populärkultur då de gör en utställning av Beyblades, en av de leksaker som ett flertal av barnen som Fast följde uttrycker ett intresse för. Fast skriver sedan att pedagogerna på den här förskolan inte låter den populärkulturella världen ta över men ger den utrymme, vilket inte görs på de andra förskolorna som Fast besöker – där stängs barnens erfarenheter av den populärkulturella världen helt ute. ”De flesta av förskollärarna tar bestämt avstånd från barnens erfarenhet av populärkultur och medier och menar att det är något de får syssla med hemma. På förskolan vill de erbjuda något annat.” (Fast 2007, s.144). Fast tar inte upp huruvida pedagogen nämner vad de vill erbjuda istället.

Trots att Fast skriver om populärkulturen i kombination med hur barn lär sig läsa är hennes forskning relevant då det är en studie kring hur pedagogerna tar tillvara på barns erfarenhetsvärld, såsom populärkultur, i förskolans värld.

2.3 Populärkulturen i leken på förskolan

Barnkulturforskaren Margareta Rönnberg, tar upp begreppet medielekar och menar då lekar där barn till exempel leker Madicken, Star Wars eller liknande lekar som tagit sin inspiration från olika medier (Rönnberg 2006, s.142). Vidare menar Rönnberg att förskolebarn gärna vill ha en lekram där det finns färdiga roller och handlingar som ligger till grund för leken. Idag byggs lekarna kring yrken som syns i medier, och lekar som är direkt från medier såsom lekar

från olika Astrid Lindgren böcker/filmer. Lekarna kan också komma från modern populärkultur och då innefatta att barnen leker en TV-serie eller ett popband (Rönnerberg 2006, s.170).

Pokémon är en form av medielek som också har ett pedagogiskt innehåll då där till exempel ingår matematik på olika sätt men trots det har en del vuxna uppfattningen om att Pokémon bara handlar om att slåss. Pokémon har också ett sociokulturellt perspektiv där Ash, en av huvudfigurerna, har två följeslagare som hjälper honom och fungerar som en arbetsgrupp för Ash på hans väg framåt (Rönnerberg 2006, s.234ff). Vi menar att Pokémon är sociokulturell på det sättet att Ash och följeslagarna hjälps åt istället för att vara konkurrenter, barn kan därmed lära sig att det är bra att samarbeta och lära av varandra.

2.4 Moralpanik – barns eventuella påverkan av medier

Persson menar att kritiken mot populärkulturen länge har varit att det skulle finnas ett samband mellan vad en person "exponeras" för i medier och hur den agerar i vardagslivet. Ännu mer oro känner samhället när TV-programmen med våldsamt eller "omoraliskt" innehåll riktar sig mot barn. De unga anses vara offer och extra mottagliga för populärkulturens lockelser (Persson 2000, s.27). Barn ska inte se våldsfilmerna som är anpassade för vuxna men när det gäller våldet i barnprogram menar vi att det viktiga är att man som pedagog/vuxen diskuterar med barnen om vad de ser på TV. Sparrman menar i likhet med Persson att det inte är något nytt att moralpanik uppstår, och att media nu för tiden har en stor roll i moralpanikens spridning eftersom medier kan framställa olika fenomen positivt eller negativt. En moralpanik, enligt Sparrman, uppstår inte nödvändigtvis av något nytt utan snarare av att något hamnar i strålkastarljuset (Sparrman 2002, s.25f). Precis som Persson och Sparrman diskuterar Rönnerberg kring begreppet "moralpanik" och menar att det har förekommit i många decennier. Extra utsatt för moralpanik blir nya fenomen om de tilltalar barn eftersom barn redan är sårbara innan de utsätts för ytterligare hot utifrån (Rönnerberg 2006, s.122).

Rönnerberg anser att barn påverkas av många olika saker i sin omgivning men främst av sina föräldrar och vänner. När det gäller hur barn påverkas av TV menar Rönnerberg, och får medhåll ifrån andra forskare, att TV i sig inte inverkar på barns attityd och personlighet om

inte värderingarna i det barnet tittar på redan finns i barnets hem- och skolmiljö (Rönnerberg 2006, s.119f).

2.5 Barn och medier

Populärkulturens innehåll som exempelvis Spiderman, Bionicle och Barbie kan inte ställas isär ifrån hur de förmedlas. Kulturrådet skriver följande:

Medier idag inte är isolerade fenomen, utan att de är delar av vad som skulle kunna sägas vara ett teknikpaket, exempelvis förutsätter tv-spel en tv-apparat, medan datorn är viktig för att föra över musik och bilder till och från mobiltelefoner.

(Kulturrådet 2010, s.32)

De senaste åren har medierådet gjort granskningar av barns och ungas medieanvändning, rapporten *småungar och medier* (Medierådet, 2010) är medierådets första undersökning där de yngre barnen har inkluderats.

Undersökningen är genomförd som en kvantitativ urvalsundersökning med postal enkät, med möjlighet att även avge svar via webben. Sammanlagt skickades enkäter ut till 2000 individer, 1000 i varje urvalsgrupp. Svarsfrekvenserna har varit tillfredställande, 62 % bland föräldrar till barn 2–5 år respektive 59 % för föräldrar till barn 5–9 år.

(Medierådet 2010, s.6)

TV är, trots annan konkurrens idag, det mediet som barn börjar använda först och är populärast i den här studien. Resultatet visade att 73 % av samtliga barn tittar på TV varje dag och 93 % flera gånger i veckan (Medierådet 2010, s.18). Intressant för oss är framförallt innehållet, vad är det barnen tittar på när de tittar på TV? Vad är ”populärt”?

Tv-program

Vilka filmer, tv-program eller tv-serier brukar barnet titta på? Skriv max tre stycken

2-5 ÅR		5-9 ÅR	
Pojkar	Flickor	Pojkar	Flickor
Bolibompa (51 %)	Bolibompa (62 %)	Bolibompa (30 %)	Bolibompa (41 %)
Disney-filmer/ Bilar ¹ (10 %)	Pippi Långstrump (16 %)	Barda (15 %)	Hanna Montana (15 %)
Barnkanalen/Pippi Långstrump (7 %)	Disney-filmer/Astrid Lindgren-filmer (9 %)	Vintergatan (10 %)	Let's Dance (14 %)

Bas: samtliga, 2-9 år

Bild 1: Medierådets sammanställning av vilka TV-program och filmer som barnen i undersökningen föredrog att titta på. (Medierådet 2010, s.18)

Av medierådets respondenters svar (se bild 1) framgår att oavsett ålder och kön kommer *Bolibompa* på första plats, sedan skiljer det sig åt. Bland pojkar i åldern 2-5 år så är Disneyfilmer populärt, framförallt *Bilar* (Cars) medan flickor i åldern 2 – 5 år gillar Astrid Lindgrens klassiker *Pippi Långstrump*. Den här statistiken används i resultatdiskussionen där TV-apparatens roll på förskolan problematiseras.

2.6 Teoretisk utgångspunkt

Vår teoretiska ansats är att om barn har tillgång till medier och populärkultur i sitt vardagsliv och i förskolan och får utrymme att diskutera sina erfarenheter med vuxna och kamrater, växer barnen i sitt lärande. I likhet med det sociokulturella perspektivet är vår utgångspunkt att en diskussion kring populärkulturella intressen kan leda till att barnen får en ökad medvetenhet om sin omvärld. Vår studie innefattar inte barnens hem men det nämns eftersom förskolan och hemmet ska komplettera varandra vilket förskolans läroplan ger stöd för (Skolverket, Lpfö 98 rev 2010, s.13).

Lek är enligt Pia Williams, forskare inom pedagogik, en viktig och naturlig del av barns kultur och författaren menar att leken bildar ny kunskap hos barnen då de utvecklar sin fantasi, skapar nya innebörder och ger situationer mening (Williams 2001, s.29). Vår utgångspunkt är att en stor del av lärandet, framförallt hos förskolebarn, sker i leken – i interaktion mellan barn när de samlas kring gemensamma intressen. Psykologen Leif Strandberg, menar att den sociokulturella teorin lägger en stor betydelse på det sociala

samspelet, som innefattar lek, i lärande situationer (Strandberg 2006, s.54). Vikten i det sociokulturella perspektivet ligger på att lärande kan ske både i situationer med andra och enskilt. Genom situationer där ett barn är ”mer kunnig” lär sig den andre och vice versa (Strandberg 2006, s.173). Rönnerberg kopplar populärkulturen till Vygotskij genom att öppna upp för en tanke om att en kunnigare person likaväl skulle kunna vara en figur från populärkulturen (till exempel Ash i Pokémon), ett TV-program eller datorspel. Ett barn kan ha ett samspel med exempelvis ett datorspel och genom det samspelet nå nästa utvecklingszon, även om det inte blir en dialog på samma sätt som med en levande person (Rönnerberg 2006, s.225f).

Det finns två begrepp inom den sociokulturella teorin som känns aktuella för den här studien. Det första begreppet som är relevant för oss och som brukar nämnas i samband med den sociokulturella teorin är mediering. Sandra Smidt, författare och expert på de tidiga årens undervisning skriver i sin ordlista att mediering syftar på användningen av kulturella redskap som människor har skapat för att tolka och förstå världen (Smidt 2010, s.63) och Strandberg skriver att människans relation till världen är indirekt och sker med hjälp av verktyg, tecken, språk och andra människor och på det sättet är relationen medierad (Strandberg 2006, s.201). Det andra begreppet är artefakter, vilket Smidt beskriver som objekt som har skapats av människor inom olika grupper och kulturer (Smidt 2010, s.62). Då artefakterna beskrivs som föremål skapade av människan, tolkar vi in de moderna medierna i det här begreppet. Det innebär att ett TV-program kan vara en form av mediering, det vill säga en situation där ett barn förstår situationen omkring sig med hjälp av en artefakt.

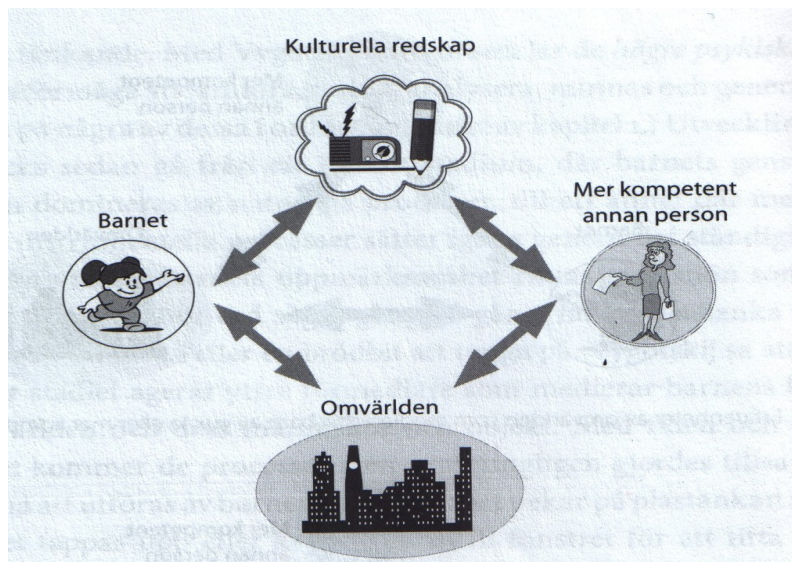

Bild 2: Smidts beskrivning av hur barn lär sig ur ett sociokulturellt perspektiv

(Smidt 2010, s.48)

Bild 2 sammanfattar det som vi har valt att ta upp ur den sociokulturella teorin. Det vill säga att barn lär sig i kombination med andra mer kompetenta personer (kamrater) i samspel (lek) och med hjälp av kulturella verktyg som TV-apparaten och datorn.

Kritik som har riktats mot det sociokulturella perspektivet är enligt Smidt att den bortser från att lärande kan ske på egen hand. Smidt menar att Vygotskijs idé om att allt lärande är socialt var och är än idag kontroversiell (Smidt 2010, s.34). Roger Säljö, forskare inom psykologisk pedagogik, skriver att det inte finns någon som kan lösa gåtan med hur lärande går till och att det inte finns något slutgiltigt svar men menar att Vygotskij hade en poäng i att vi lär oss i samspel med andra. Vidare menar Säljö att lärandet ska ses som en produkt av barnets egen verksamhet, och att lärande inte behöver vara förknippad till undervisningssituationer (Säljö 2000, s.13). Vår studie är inte inriktad på lärande men liksom Säljö menar vi att lärande inte behöver vara kopplat till undervisning. Lärande kan ske när som helst, men en viktig förutsättning är att barnen ska vilja lära. Vi tänker att möjligheten för lärande ökar om lärandet innefattar barnens intressen, i det här fallet populärkultur.

3. Metod

Här under beskrivs hur undersökningens empiriska material har samlats in och bearbetats. Kapitlet inleds med metodval samt beskrivning av urval och undersökningsgrupp. Därefter har vi etiska överväganden, genomförande samt bearbetning och analys.

3.1 Metodval

Vi valde att använda oss av intervjuer då vi personligen anser att den metoden är mest lämplig för att komma åt pedagogernas tankegångar och för att vi ville ha en möjlighet att ställa följdfrågor då något var oklart. Hade vi använt oss av enkäter, även om de hade gett utrymme för motiveringar, så hade vi inte kunnat ställa specifika frågor kopplade till pedagogernas svar.

Vi formulerade elva frågor (se bilaga 1) som pedagogerna fick svara på. Vi bestämde oss för att ha ett stort antal frågor eftersom vi ville få en så stor inblick i populärkulturens roll på förskolan som möjligt. I intervjun ställdes först frågor som handlade om vilka medier som fanns och användes på förskolan samt vilken status de olika medierna hade, då medierna inte kan särskiljas från populärkulturen som vi tidigare nämnt. Vi började med de här frågorna för att få en förförståelse för vilka vägar in i verksamheten populärkulturen kan ta. Efter de två inledande frågorna gick vi in på populärkulturens roll på förskolan och pedagogernas synsätt på populärkultur. Här kom vi in på både vilken populärkultur som är aktuell och vilket utrymme populärkulturen får på förskolan.

3.2 Urval och undersökningsgrupp

Vi använde oss av ett selektivt urval genom att förskolor där vi hade förkunskaper om förskolans arbetssätt valdes bort. Av de förskolor som återstod i kommunen som vi utförde vår undersökning i, ringde vi upp förskolor på måfå. Två förskolor svarade ja, de fick sedan själva välja vem som representerade deras förskoleavdelning. Vid intervjuerna hade vi en respondent som har arbetat över tjugo år i förskolans värld och en som är nyutbildad och är inne på sitt första arbetsår som färdigutbildad förskollärare. Båda pedagogerna är kvinnor, den ena är över femtio år och den andra är i 25-årsåldern. Intervjuerna genomfördes på två förskolor, där barnen på båda avdelningarna är 4-5 år gamla. Förskolorna där vi genomförde våra intervjuer ligger i en kommun i norra Skåne.

3.3 Etiska överväganden

Vi har tagit del av Vetenskapsrådets forskningsetiska principer. I vår studie är uppgifterna om respondenterna konfidentiella och avkodade på det sättet att vi benämner pedagogerna som pedagog 1 och pedagog 2 av hänsyn till deras personliga integritet. När vi tog kontakt med förskolorna informerade vi om vad vi hette, att vi går på Högskolan Kristianstad och att vi skrev en c-uppsats om populärkultur på förskolan. Utifrån den här informationen fick pedagogerna välja om de ville medverka eller ej. Vetenskapsrådet (2002) beskriver fyra etiska huvudkrav för forskning, vilka är följande:

- Informationskravet – forskaren ska informera om undersökningens syfte och vad studien kommer att handla om. Vi informerade först förskolan om undersökningens syfte och upprepade det även sedan för respondenterna vid intervjutillfället.
- Samtyckeskravet – respondenten får själv välja om den vill medverka i undersökningen. Medverkan i vår studie var helt frivillig och respondenterna var införstådda med studiens fokus och valde sedan att medverka av eget intresse.
- Konfidentialitetskravet – de som deltar är anonyma och inga namn på såväl plaster som personer nämns i studien. I det här arbetet har vi avkodat respondenternas identitet och vi har heller inte nämnt var studien ägt rum.
- Nyttjandekravet – information som respondenterna har anförtrott vid intervjun får endast användas i forskningssyftet. Ingen information har avslöjats utanför studien.

3.4 Genomförande

Under vår intervju ställde en av oss frågor medan den andra skrev ner svaren. Intervjuerna tog cirka en timme på varje förskola. Vid intervjuerna skrevs endast svar relevanta för undersökningen ner vilket innebär att sådant pedagogerna nämnt som går utanför studiens syfte inte finns nedtecknat.

Vi valde att anteckna med papper och penna då vi ville skapa en trygghet hos pedagogerna och en avslappnad situation. Att det var en fördel styrktes när vi pratade med pedagog 2 efter intervjun. Pedagogen nämnde att hon hade varit orolig för att vi skulle spela in och att det var

skönt när intervjun började utan att vi startat någon bandspelare. Hon berättade att en pedagog på förskolan nyligen hade blivit intervjuad och inspelad, den här pedagogen hade inte känt sig avslappnad enligt Pedagog 2.

Christer Bjurwill, som är verksam inom pedagogik, menar att vid intervjuundersökningar är källan viktig och att intervjuerna ska bandas för att inte ändringar eller felciteringar ska uppstå (Bjurwill 2001, s.35f). Runa Patel och Bo Davidsson, som i flera år har undervisat i forskningsmetodik, menar i sin tur att det finns två sätt att registrera intervjusvar, det ena är genom att anteckna med papper och penna och det andra är genom att spela in. Patel och Davidsson menar att båda metoderna har sina för- och nackdelar och en nackdel med ljudinspelningar är att respondenterna kan känna sig obekväma med att spelas in, och även om personerna inte känner sig obekväma brukar de prata mer spontant efteråt när bandspelaren är avstängd (Patel & Davidsson 2003, s.83). Vi menar att konsekvensen av det blir att en del information inte kommer med på inspelningen och därmed inte kan transkriberas och användas i studien.

På första förskolan satt vi med pedagogen ute på avdelningen och till en början satt några barn med oss runt bordet och sysselsatte sig med olika uppgifter. Barnen gick sedan iväg för att ha samling och vi blev då ensamma med pedagogen. På den andra förskolan tog pedagogen med oss in i ett enskilt rum där vi satt mitt emot pedagogen med ett bord mellan oss. Vår tanke inför intervjuerna var att vi ville sitta enskilt med pedagogerna för att inte störas av verksamheten runtomkring, men det hade pedagogerna inte blivit upplysta om i förväg.

3.5 Bearbetning och analys

Under intervjuerna skrevs endast svar relevanta för undersökningen ner, och då med förkortningar så det sammanlagda materialet på varje förskola blev ungefär två handskrivna sidor. Frågorna fanns på ett separat papper och vi skrev inte svaren på samma papper som frågorna.

En bearbetning av intervjusvaren påbörjades dagen efter intervjuerna där vi sammanställde pedagogernas samtliga svar. Efter det bearbetades de svar som kunde användas för att besvara problemformuleringarna, baserat på vår tolkning av pedagogernas svar. Vi hade redan innan intervjuerna gjort två problemformuleringar men efter att gått igenom materialet lade vi till en

tredje där vi undrar huruvida populärkultur skiljs från det som inte är populärkultur. Sen analyserades resultaten som vi fick vid intervjuerna genom att vi tolkade respondenternas utsagor utifrån problemformuleringarna.

Vi valde att sätta samman resultatet och analysen till ett kapitel då det enligt Bjurwill är naturligt att inte separera de här delarna, utan snarare en fördel att ha de sammankopplade då det gör resultatet mer överskådligt (Bjurwill, 2001, s.79).

4. Resultat och Analys

Här under följer en resultatredovisning och analys baserad på våra intervjuer. Intervjuerna i sin helhet finns att läsa i bilaga 3. Rubrikerna som besvarar problemformuleringarna valde vi för att de sammanfattar svaren vi fick av respondenterna.

Problemformuleringarna är följande:

- Hur säger pedagoger sig använda populärkultur i förskolans pedagogiska verksamhet?
- Vilken attityd har pedagogerna till populärkulturen i den fria leken?
- Gör pedagogerna någon distinktion mellan vad som är populärkultur och vad som inte är populärkultur?

Innan vi presenterar vårt resultat med efterföljande analys kommer en presentation av respondenterna.

4.1 Presentation av respondenter

Pedagog 1 är en äldre kvinna som är utbildad förskollärare sen 20 år tillbaka och arbetade som barnskötare innan det. Pedagog 1 arbetar på en avdelning med barn i åldern 4-5 år.

Pedagog 2 är en ung kvinna som är utbildad förskollärare sen ett år tillbaka. Pedagog 2 arbetar på en avdelning med barn i åldern 4-5 år.

4.2 En verksamhet byggd på barnens intressen

Svaren vi fick av respondenterna visar på att populärkultur är något som verkar ges utrymme i förskolan. I intervjuerna uttryckte båda pedagogerna att de använder sig av populärkultur, till exempel *Pokémon* och *Star Wars*, i den pedagogiska verksamheten. Båda pedagogerna är positiva till att ta in populärkulturen på förskolan, men hur pedagogerna säger sig använda populärkulturen i förskolan skiljer sig åt. Pedagog 1 berättade att de tar in populärkulturen genom tema och att det oftast är barnen som uttrycker ett intresse för något och att det är på den vägen som det sedan kommer in i den pedagogiska verksamheten. Pedagog 2 svarade att barnens populärkulturella intressen uttrycktes i leken men att distinktionen mellan fri lek och den pedagogiska verksamheten var liten, då de arbetar på ett sätt som gör att den fria leken och pedagogiska verksamheten flyter ihop. Båda två uttryckte att det var viktigt att lyssna på barnen och ta tillvara på deras intressen.

När vi frågade om pedagogerna använde sig av populärkultur i den pedagogiska verksamheten, så fick vi svar av pedagog 1 som visade att den förskolan lägger fokus på att verksamheten ska bygga på barnens intresse. Det hände att de hade teman kopplade till populärkultur men det blev ofta teman på gamla sagor. Om sagor kan räknas som populärkultur beror på vilken definition av populärkultur som används. Av svaren ges intrycket av att även om en aktivitet ska vara både rolig och pedagogisk fokuserar pedagog 1 i större mån på det pedagogiska innehållet. Exempelvis nämner hon vikten av att teaterpjäserna som de ser ska ha något pedagogiskt eller tänkvärt i handlingen. Förskolan där pedagog 2 arbetar verkar ha en vardag som mer präglas av populärkulturen än förskolan där pedagog 1 arbetar. Det kan bero på att förskolan där pedagog 2 arbetar har en mer flytande gräns mellan den pedagogiska verksamheten och den fria leken, de går in i varandra. Till exempel har barnen ihop med pedagogerna gjort *Star Wars*-figurer som sedan används i den fria leken.

Pedagog 1 menar att inget medie har högre status utan att fördelen ligger i en variation av medier samt att olika medier har olika fördelar, exempelvis är boken lätt att ta med sig medan datorn har andra pedagogiska möjligheter. Pedagog 2 nämnde iPad som det mest populära mediet hos barnen, vilket kan vara påverkat av det projekt som förskolan medverkar i. När vi sedan tydliggjorde att vi var ute efter pedagogernas perspektiv menade pedagogen att det egentligen inte var så att ett medie hade högre status än andra, även om det inte finns någon TV på förskolan. Det kan vara så att iPaden blir mer populär hos barn, och pedagoger, på grund av nyhetens behag och att det finns många olika sätt att använda iPaden pedagogiskt.

Enligt pedagogernas utsagor så kan vi utläsa att båda förskolorna verkar använda sig av artefakter såsom datorer, böcker och filmer med mera. Skillnaden är att alla filmerna på förskolan där pedagog 1 arbetar uttrycks vara pedagogiska. Pedagog 2 däremot säger att de använder sig av Youtube där det inte finns pedagogiska filmer utan mer musikvideor och andra nöjesfilmer, som visserligen kan användas och diskuteras pedagogiskt i ett senare skede. Gemensamt är att båda pedagogerna tycker att det är viktigt att det sker en diskussion med barnen om deras populärkulturella upplevelser. Båda pedagogerna betonar vikten av att låta barnen påverka det pedagogiska innehållet vilket antyder att de har ett tankesätt som inspirerats av den sociokulturella teorin. Att tala med barnen om det som de upplevt kan ses som en mediering. Artefakterna används för att möta världen men det är framförallt när pedagogerna diskuterar det som barnen har sett som vi kan se ett närmande av den

sociokulturella teorin – artefakter (kulturella redskap) och en mer kompetent person skapar ett samspel med barnen och blir en förutsättning för lärande (se bild 2, s.14).

Sammanfattningsvis kan vi säga att populärkulturen får utrymme på de här två förskolorna men att det inte är ett aktivt val av pedagogerna att använda sig av populärkultur. Det sker om något av barnen ger inspirationen, men ingen av pedagogerna ger uttryck för motvilja när det gäller att ta in populärkulturen på förskolan. Pedagog 2 säger att barnen får bestämma mycket av vad som ska göras på förskolan och att de försöker arbeta på ett sätt som gör att den pedagogiska verksamheten och den fria leken flyter ihop, men att det då startar i den fria leken. Till exempel säger pedagog 2 att barnen blev intresserade av *Star Wars* vilket ledde till att pedagogerna och barnen skapade *Star Wars*-figurer som nu används i leken. Vi menar att den pedagogiska verksamheten är när pedagogerna och barnen gör figurerna ihop eftersom pedagogerna inte deltar på samma sätt i leken.

Att populärkulturen inte tas in på pedagogernas initiativ kan bero på att det i förskolans läroplan inte står att populärkulturen måste tas in i verksamheten. Vad där står är att barnens intresse ska tas tillvara på, och det är sedan upp till pedagogerna att välja ut vilka av barnens intressen som de tar upp i verksamheten, då det inte är möjligt att ta tillvara på allt.

4.3 En tillåtande attityd

Utifrån respondenternas svar kan ges intrycket av att attityden till populärkulturen i den fria leken är positiv på båda förskolorna. Pedagog 2 gav som exempel att pedagogerna och barnen ihop gjorde *Star Wars*-figurer som barnen nu har och leker med. Gemensamt för båda förskolorna är att nästan all lek, oavsett om den har populärkulturellt inslag eller inte, är tillåten.

Vi frågade respondenterna dels vilken syn de hade på att barnen använde sig av populärkultur i den fria leken, dels om all lek från populärkultur var tillåten. Vi ville få fram om det till exempel var tillåtet att leka *Star Wars*, då det var en fråga vi ställde oss när vi valde ämne inför den här studien. Egna erfarenheter från förskolan hade gett oss bilden av att populärkulturella lekar som till exempel *Star Wars* inte uppmuntras utan snarare tvärtom då en del kopplar ihop *Star Wars* med våld. Pedagogerna menade att lek från populärkultur var tillåten, de säger också att all lek är tillåten men lägger till att det finns några regler.

Pedagog 1 säger att de har tre regler vilka är att barnen inte får skada sig själva, andra eller saker. Här kan vi ifrågasätta vad det egentligen innebär, var går gränsen? Barnen får leka *Star Wars* och då tänker vi att det bland annat innefattar att låtsasfäktas, med eller utan artefakter, vilket kan ge uppfattningen om att det är en våldsam lek. Dock har vi inte sett hur det verkligen går till när barnen där leker, de kanske leker på ett annat sätt som inte kan kopplas ihop med våld.

Pedagog 2 säger också att barnen får leka allt, men lägger till att pedagogerna inte vill att barnen skjuter mot varandra. Om det sker tar pedagogerna en diskussion med barnen om vad som sker om någon blir skjuten. Vi menar att den här förskolan verkar ha en hårdare gräns än den andra, på vad som är tillåtet och inte. Att säga till ett barn på fyra år att inte låtsasskjutas för det leder till döden kan tyckas hårt, men samtidigt kanske det är bra att barnen redan från början blir konsekvensmedvetna. Sen kan lekar, våldsamma eller inte, ses som ett sätt att bearbeta livet och vi menar att hur någon leker som barn behöver inte ha något samband med vilka värderingar och vilket beteende den personen får som vuxen. Båda pedagogerna säger att det inte finns bra respektive dålig populärkultur, utan att det viktiga är att allt diskuteras och speciellt pedagog 2 lyfter att barn är kompetenta, vilket bygger på Loris Malaguzzis tankar. Vi anser att det kan överföras till leken och menar att all lek är bra, även om leken kan behöva diskuteras, vilket vi kommer att gå djupare in på i vår resultatdiskussion.

Huruvida våldsamma lekar är skadliga är inget som vi har haft som huvudpunkt och därför uppehåller vi oss inte för mycket vid den här diskussionen. Det kan vara intressant att påpeka att båda pedagogerna nämner våldaspekten på frågan om all lek från populärkultur är tillåten då våldaspekten brukar vara en sak som kännetecknar populärkulturen. Pedagogerna nämner inga lekar kopplade till populärkultur som är förbjudna vilket vi tolkar som att pedagogerna inte kopplar ihop våld med populärkultur. De utgår nog ifrån vad som är tillåtet i lek, och har inte fokuserat på att vi säger lek från populärkultur. Vår slutsats blir att pedagogernas attityd till lekar från populärkultur är positiv men det finns regler som gäller i all lek, oavsett om leken innefattar populärkultur. I praktiken innebär det att en del populärkulturella lekar kan begränsas då lekarna innefattar risk för att barnen skadar sig själva, någon annan eller något föremål. Det här problematiserar vi vidare i resultatdiskussionen när vi diskuterar lek.

4.4 Populärkultur är inte vanlig kultur, eller?

Huruvida pedagogerna skiljer på vad som är populärkultur och vad som inte är populärkultur är svårt att besvara. Det kan bero på att vi inte hade någon direkt fråga i intervjun som behandlade pedagogernas uppfattning om vad populärkultur är, då vi inte ville ställa en sådan fråga utan snarare försöka urskilja det i deras utsagor. Som tidigare nämnts är dessutom populärkultur ett begrepp som kan uppfattas på många olika sätt och att det oftast sätts i motsats till finkultur. Vi har försökt analysera intervjun och urskilja om pedagogerna gör någon skillnad på vad som är populärkultur och vad som inte är populärkultur.

Pedagog 1 ger uttryck för att följande filmer, böcker och leksaker är populärkultur: *Smurfarna*, *Hannah Montana*, *Cars*, *Pokémon*, *Barbiedockor*, *McDonaldsleksaker* och *Bratzdockor*. Utifrån det här kan vi utläsa först och främst att pedagog 1 verkar ha ett synsätt på populärkultur som grundar sig på att populärkultur är det som är aktuellt nu. Vi tolkar det som att pedagog 1 menar att populärkultur på något sätt är ihopkopplat med vad barnen är intresserade av. Här kan vi urskilja en annan nivå på definitionen av populärkultur nämligen att populärkultur ska vara något som är omtyckt av många. Pedagog 1 ger uttryck för att hon inte definierar gamla sagor som populärkultur, det här kan delvis bero på att hon inte ser dem som aktuella. Det kan också bero på att den specifika boken som pedagog 1 nämner, *Klunsen* (1971), är en saga som få känner till. I intervjun berättade pedagog 1 också att förskolan brukar gå på teater med barnen men pedagog 1 ger inga tydliga tecken på om hon kopplar den här aktiviteten till populärkultur eller inte.

Av pedagog 2:s utsagor att döma verkar det som att nästan allt räknas som populärkultur och hon ger ett flertal exempel som inte är aktuella i medier. Det finns mycket som tyder på att pedagog 2 sätter ett likhetstecken mellan vad barn tycker om och populärkultur oavsett om det är klassiska sagor eller Eric Saade, det får oss att undra om hon menar att exempelvis *Rödluvan* av bröderna Grimm är populärkultur vilket vi menar kan ses som kanon. Pedagog 2 tar upp följande exempel på populärkultur: *Star Wars*, *Nalle Puh*, *Bamse*, *Pippi Långstrump*, *Bilar*, Eric Saade, *Pokémon*, *Bumbibjörnarna* samt klassiska och nya sagor. Eric Saade är aktuell och medverkade i ett av Sveriges mest populära program, *Melodifestivalen*. Eric Saade kan räknas till populärkulturen eftersom hans musik passar in på ett flertal, om inte alla beroende på tolkning, av Lindgrens (2005) fyra definitioner som tidigare beskrivits. *Star Wars* är aktuellt i leksakshandeln och i flera olika medier och finns som TV-spel, leksaker och filmer. *Bilar 2* gick på biograferna sommaren 2011 och *Pokémon* är trots att det funnits länge

aktuell än idag i medierna och som leksaker, likaså *Nalle Puh*. Sen säger pedagog 2 att de använder klassiska och nya sagor när vi ställde frågan om de använder sig av populärkulturen i den pedagogiska verksamheten. Vad pedagog 2 räknar till sagor vet vi inte, men av hennes svar verkar det som att hon har en bred definition på vad som kan vara sagor vilket gör det svårare för oss att läsa ut vad hon egentligen menar att populärkultur är. Vad som inte är populärkultur enligt pedagog 2 går inte att läsa mellan raderna.

5. Diskussion

Här under följer en metoddiskussion där vi motiverar vad vi gjort samt analyserar vad som kunde ha förändrats om vi gjort om studien i nuläget. I resultatdiskussionen kopplar vi vår empiri till litteraturen samtidigt som vi lyfter våra egna tankegångar.

5.1 Metoddiskussion

Vi valde att göra intervjuer eftersom vi menar att det är den metod som lämpade sig bäst eftersom vi ville få fram pedagogernas åsikter, med möjlighet till att ställa följdfrågor eller förtydliga våra frågor vid eventuella behov. Enkäter hade kunnat ge djupa svar om där hade funnits plats för pedagogerna att själva skriva, och inte bara kryssa i förbestämda alternativ, men som vi nämnde hade vi då inte kunnat ställa följdfrågor.

Vi hade behövt intervjua fler pedagoger men på grund av att två av fyra förskolor tackade nej blev det endast två intervjuer. Två intervjuer ger inget generellt svar på våra problemformuleringar, men å andra sidan hade inte heller fyra intervjuer gjort det. För att få ett för oss tillfredställande antal intervjuer hade det krävts mer tid än vad vi nu hade på oss, alltså kan vi konstatera att vårt resultat inte kan sägas vara allmänt, utan gäller för de här två förskolorna.

Vårt resultat kan ha påverkats av att vi i efterhand insåg att vi hade behövt formulera om några frågor samt utöka med några frågor. På fråga 1 kom vi efter intervjuerna fram till att det hade varit bättre om vi hade haft alla medier uppspaltade så att pedagogerna kunde ha svarat på vilka de använde och i vilka sammanhang. I nuläget kan det ha blivit så att det finns medier som används men att pedagogerna glömt att nämna det. Till exempel säger inte Pedagog 1 att de har musik på förskolan, men vi menar att det kan vara så att pedagogen glömde nämna det eftersom det finns många olika sorters medier.

Pedagog 2 missförstod fråga 2 och trodde vi menade ur barnens perspektiv, så där kunde vi förtydliga frågan genom att formulera om frågan till: ”Har en del medier högre status på förskolan *enligt pedagoger*? Om ja, vilka och varför?”. Eftersom vi nu hade en intervju öga mot öga kunde vi förtydliga. Vi hade också kunnat ha med samma fråga där pedagogerna svarade ur barnens perspektiv för att jämföra om det hade blivit olika svar, och diskutera vad det då hade kunnat bero på.

På fråga 4 fick vi inte helt de svar som vi hade tänkt oss från Pedagog 2 då hon inte gjorde någon avskiljning på vad som är populärkultur respektive kanon. Dels hade vi med frågan mer tänkt på vad som är aktuellt som i nyutkommet, det vill säga vad som visas på bio, TV och så vidare, medan Pedagog 2 gav, i vårt tycke, ett mer generellt svar på vad de flesta barn brukar tycka om vare sig det är aktuellt eller ej. Vi kunde eventuellt ha varit tydligare i vår formulering med att visa vad vi ville ha fram. Samtidigt är följande fråga den fråga som enligt oss är mest relevant på det sättet att förskolan ska utgå ifrån barnens intressen, det är då den barngruppens intressen och inte barn i allmänhet.

För bästa resultat hade det varit önskvärt att kombinera de här intervjuerna dels med observationer, dels med intervjuer av barnen eftersom vi då kommit på djupet. Hade vi haft fler och djupare frågor till pedagogerna hade vi fått större material att utgå ifrån. På grund av tidsaspekten hade vi inte möjlighet att utföra studien i den omfattning vi önskade men vi har en grund som kan användas inför framtida forskning.

5.2 Resultatdiskussion

Vårt resultat tyder på att förskolorna var öppna för populärkultur och vad det beror på är svårt att säga. Förskolorna som vi besökte har ett intresse för att ta in populärkulturen i den pedagogiska verksamheten tillskillnad från studien av Fast (2007) som visade på en otillåtande attityd och en syn på populärkultur som något som hörde till barnens hemmiljö och inte förskolan. Flera exempel på hur förskolan kan arbeta med populärkulturen togs upp, allt från att använda sig av Bratzdockor för att mäta och visa på orealistiska kroppsbyggnader till att göra egna Pokémon-karaktärer som barnen fick ge egna egenskaper. Pedagogerna arbetade på ett sätt som påminner om diskussionen Rönnberg (2006) har där författaren menar att populärkultur är ett område som har sin egen pedagogik. Att pedagogerna använder sig av populärkulturella leksaker för att förmedla något specifikt, såsom orealistisk kroppsbyggnad, är ett arbetssätt som både är lekfullt och utvecklande enligt Rönnberg.

Ingen av pedagogerna visar tecken på moralpanik av det slag som till exempel Rönnberg (2006) menar är vanligt bland vuxna idag. Pedagogerna menar att det viktigaste är att diskutera med barnen det som de möter i vardagen och att ta tillvara på barnens intressen. Strandberg (2009) skriver att den sociokulturella teorin tar upp betydelsen av dialog och samspel. Pedagog 1 nämner ofta vikten av att se barn som kompetenta och att diskutera

populärkulturens innehåll med barnen, vilket går i linje med Vygotskijs teorier om interaktioner. Som vi tolkar Strandberg (2009) menar författaren att enligt Vygotskijs teori är det mänskliga mötet i form av dialoger grunden till allt lärande. Drar vi det här resonemanget vidare behöver inte samspelet vara mellan två människor utan kan också vara mellan en artefakt och en människa, som när Rönnberg (2006) menar att samspelet lika gärna kan vara mellan ett barn och TV-apparaten vilken är artefakt.

Pedagogerna ger inte heller något uttryck för någon rädsla över att andra medier än boken skulle ta över men mellan raderna kan det utläsas att det finns olika status medierna emellan. I likhet med Persson som tar upp att många är kritiska till TV-apparaten som medium kan vi se att TV-apparaten på de här två förskolorna får en mindre roll. Persson skrev att många glömmer bort att TV-apparaten kan användas till att förmedla nyheter och inte bara såpoperor. TV-apparatens roll på den ena förskolan blir enligt Pedagog 1 att den används i den pedagogiska verksamheten när de visar någon film från AV-media, det är pedagogerna som bestämmer hur TV-apparaten ska användas. Pedagog 2 säger att en TV-apparat inte finns tillgänglig på förskolan och pedagogen tror att anledningen till det här skulle vara att det inte går ihop med förskolans hälsoprofil. Indirekt kan vi utläsa att TV-apparaten då inte skulle förknippas med hälsa men samtidigt använder de sig av andra medier så som iPaden. När det gäller barnens medieanvändning menar Pedagog 1 att det är bra med variation så därför används olika medier.

Fast (2007) kom fram till att förskolepedagogerna på de förskolor som besöktes var negativa till populärkultur och menade att populärkultur ska finnas i hemmet och inte på förskolan. Pedagogerna i vår undersökning verkar tycka att populärkulturen har en naturlig plats på förskolan då det står i förskolans läroplan att förskolan ska ta tillvara på barns intressen och båda pedagogerna menar att populärkultur ingår i barnens intressevärld. Medierådet (2010) skriver att TV-apparaten är det medium som barn tidigast börjar använda sig av och är det medium som är populärast hos barn och vi tänker att det kan vara en anledning till att TV-apparaten får så litet utrymme i de här två förskolorna. Vi menar att det kan vara så att förskolan vill erbjuda något annat än vad hemmet erbjuder, de flesta barn har tillgång till TV hemma och pedagogerna kanske anser att det då inte behövs på förskolan.

En av våra problemformuleringar var om pedagogerna skiljer på vad som är populärkultur och inte och vi utgick då ifrån Lindgrens (2005) fyra definitioner som vi nämnde under

litteraturgenomgången vilka är: 1. *Populärkultur är kultur som många uppskattar*, 2. *Populärkultur är annan kultur än finkultur*, 3. *Populärkultur är masskultur* och slutligen 4. *Populärkultur är folkkultur*. Sammanfattningsvis kan vi efter analys av svaren se att pedagogerna närmar sig en definition av populärkultur som likställer populärkultur med underhållning och sådant som är populärt. Pedagogerna nämner ett flertal kända varumärken som Star Wars, Pokémon och Barbie som finns i olika former som TV-program/filmer, spel, böcker, och leksaker. De skiljer inte direkt mellan populärkultur och finkultur men nämner samtidigt få exempel som hade kunnat höra hemma till finkulturen. Pedagog 2, som tidigare nämndes i analysen, ger exempel som är svåra att definiera om de är populärkulturella eller inte, såsom klassiska sagor. Klassiska sagor brukar anses ha högre status än populärkulturella och ha ett innehåll av betydelse med en sensmoral. Därför kan klassiska sagor börja närma sig att bli kanon och därmed tillhöra finkulturen.

En del fenomen kan diskuteras huruvida de tillhör populärkultur eller inte. *Pippi Långstrump*, till exempel, är uppskattad av många och det finns leksaker och filmer som växt fram ur Pippi-böckernas popularitet. Idag hade *Pippi Långstrump* nog kunnat räknas som kanon och används nästan som standard i förskolan, enligt egen observation utanför den här studien. Astrid Lindgrens böcker har fått sin egen plats i Sverige och inte många idag hade valt att definiera de här böckerna som populärkultur, om det med populärkultur menas kultur som är meningslös och tidsfördrivande (Lindgren, 2005). Om *Pippi Långstrump* är populärkultur eller inte beror på vilken definition av populärkultur som används. Det här resonemanget kring vad som är populärkultur och vad som är finkultur finns inte uttryckt hos pedagogerna. Det finns förutom kopplingen till underhållning och popularitet ett fåtal tecken på att pedagogerna närmar sig en syn på att populärkultur är masskultur. De nämner att medierna har en stor roll i hur förskolan arbetar med populärkulturen exempelvis användes Youtube på den ena förskolan för att titta på klipp som barnen tycker om.

När det gäller genus och populärkultur uttryckte pedagogerna att det inte finns någon större skillnad på vad flickor respektive pojkar tycker om. Pedagog 2 menade att eftersom det endast var tre av sexton barn som var flickor så fanns det inte så många flickor att utgå ifrån, och flickorna på den förskolan gav inte uttryck för så många populärkulturella intressen. Båda förskolorna nämner *Star Wars* och *Bilar (Cars)* på frågan om vilken populärkultur barnen tycker om. Vi personligen anser inte att det finns populärkultur som är till för antingen flickor eller pojkar men går vi efter leksaksaffärernas uppdelning är både *Star Wars* och *Bilar (Cars)*

avsedda för pojkar. Att de får utrymme på förskolan kan ha olika anledningar, det kan bero på att flickors populärkulturella intressen redan är accepterade och inte behöver uppmuntras. Vi tänker att det kan vara så att flickors populärkulturella intressen snarare visas genom vilka kläder de har, såsom Hello Kitty, än vad de leker och pratar om. Många flickor, och pojkar för den delen, tycker om prinsessor men prinsessor finns redan i förskolans verksamhet, om än mer som prinsessor allmänt än specifika prinsessor som till exempel *Askungen*. Det kan också bero på att det är så att pojkar uppmärksammas mer men vilken anledning det än må vara tänker vi inte analysera på djupet eftersom det inte är huvudfokus för vår studie.

I analysen skrev vi att all lek är bra, även om leken kan behöva diskuteras. Det kan ifrågasättas om det inte finns dåliga lekar men enligt oss är det inte så, är en lek ”dålig” är det inte lek längre utgår vi ifrån. Lekforskaren Birgitta Knutsdotter Olofsson (1996) menar att allt är tillåtet i lekens värld så länge ingen i leken blir skadad eller säger att leken ska avbrytas. Att ett barn vill att leken ska avbrytas kan bero på att leken har blivit verklighet, antingen genom att barnet känner skam för vad som sker i leken eller att barnet blir rädd eller skadad på riktigt (Knutsdotter Olofsson 1996, s.143f).

Slutligen kan vi avsluta med att säga att det viktiga inte är att populärkulturen finns i förskolans verksamhet utan att pedagogerna är öppna för att ta in den. I läroplanen (Skolverket, Lpfö 98 rev 2010) står det inte att populärkulturen måste ha en roll på förskolan utan att barnens intresse ska påverka verksamheten. Populärkultur kan vara ett av barnens intressen och då förskolan inte kan ta tillvara på alla intressen menar vi att det viktiga är att pedagogerna är villiga att låta populärkulturen ha en roll på förskolan, eftersom det är pedagogernas attityd som i slutändan avgör vad som finns på förskolan och vad som får stanna hemma.

6. Sammanfattning

Vår studie handlar om förskolepedagogers attityd till populärkulturen och vilken roll den får i förskolans pedagogiska verksamhet och i den fria leken. Vi ville undersöka det här området då förskolans läroplan skriver att förskolan ska ta in barnens intressen i verksamheten, och vi menar att populärkulturen kan vara en del av barnens intressevärld. I vår studie intervjuade vi två stycken pedagoger på två olika förskolor. Av pedagogernas utsagor kunde vi utläsa att populärkulturen, på de här två förskolorna, får ett ganska stort utrymme genom att barnens populärkulturella intressen tas in i den pedagogiska verksamheten. En pedagog gav exempel på hur hon hade arbetat med populärkulturen i förskolan och det var genom att de hade haft olika teman såsom Pokémon.

Båda pedagogerna var positiva till populärkultur och poängterade att det inte fanns någon dålig populärkultur men menade att det var viktigt att diskutera populärkulturen och dess innehåll med barnen. I den fria leken verkade pedagogerna ha en öppen attityd till populärkulturen och menade att i stort sett all populärkulturell lek var tillåten, så länge barnen inte skadade sig själva, andra eller föremål.

7. Källförteckning

Litteratur

- Beckman, Per (1971). *Klunsen – en saga om en liten hund*. Stockholm: En bok för alla.
- Bjurwill, Christer (2001). *A, B, C och D – vägledning för studenter som skriver akademiska uppsatser*. Lund: Studentlitteratur.
- Jonsson, Kjell & Öhman, Anders (red.) (2000). *Populära fiktioner*. Stockholm/Stehag: Brutus Östlings Bokförlag Symposion.
- Knutsdotter Olofsson, Birgitta (1996). *De små mästarna – om den fria lekens pedagogik*. Stockholm: HLS Förlag.
- Lindgren, Simon (2005). *Populärkultur – teorier, metoder och analyser*. Malmö: Liber.
- Patel, Runa & Davidsson, Bo (2003). *Forskningsmetodikens grunder – att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur.
- Persson, Magnus (red.) (2000). *Populärkultur i skolan*. Lund: Studentlitteratur.
- Rönnerberg, Margareta (2006). *”Nya medier” – men samma gamla barnkultur?*. Uppsala: Filmförlaget.
- Skolverket (2010). *Läroplan för förskolan Lpfö 98 reviderad 2010*. Stockholm: Fritzes.
- Smidt, Sandra (2004). *Vygotskij och de små barnens lärande*. Lund: Studentlitteratur.
- Sparman, Anna (2002). *Visuell kultur i barns vardagsliv – bilder, medier och praktiker*. Linköping: Tema barn, Linköpingsuniversitet.
- Strandberg, Leif (2009). *Vygotskij i praktiken: bland plugghästar och fusklappar*. Stockholm: Norstedts.
- Svenska skrivregler* (2008), Svenska Språknämnden. Stockholm: Liber.
- Säljö, Roger (2010). *Lärande i praktiken – Ett sociokulturellt perspektiv*. Stockholm: Norstedts.
- Williams, Pia (2001). *Barn lär av varandra*. Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis.

Elektroniska källor

- Fast, Carina (2007). *Sju barn lär sig läsa och skriva: Familjeliv och populärkultur i möte med förskola och skola*. [Elektronisk] Uppsala: Acta Universitatis Upsaliensis.
Tillgänglig: <http://www.avhandlingar.se/avhandling/c25d744a7b/> [2011-12-14]

Kulturrådet (2010). *Barns och ungas kultur kulturen i siffror 2010:1*. [Elektronisk]
Tillgänglig: www.kulturradet.se/Documents/publikationer/2010/barns_ungas_kultur.pdf
[2012-06-25]

Medierådet (2010). *Småungar & Medier 2010 Fakta om små barns användning och upplevelser av medier*. [Elektronisk]
Tillgänglig: www.statensmedierad.se/upload/Rapporter_pdf/Smaungar%20och%20Medier%202010.pdf
[2012-06-25]

SAOL13 (2006), *Svenska Akademiens ordlista över svenska språket*. [Elektronisk]: Nordstedt.
Tillgänglig: http://www.svenskaakademien.se/svenska_sprak/svenska_akademiens_ordlista/saol_pa_natet/ordlista [2011-12-13]

SOU (1997:121) *Om skola i ny tid*. [Elektronisk] Utbildningsdepartementet: Stockholm.
Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/sb/d/108/a/25221> [2012-01-24]

Vetenskapsrådet (2002) *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Tillgänglig: http://www.cm.se/webbshop_vr/pdf/etikreglerhs.pdf [2011-11-30]

Bilaga 1

Begreppslista

Kanon – definieras i Svenska Akademiens ordlista som en fastställd norm, ett rättesnöre. Kanon nämns i samband med böcker och används inom litteraturvetenskapen för att beskriva vilka böcker som bör läsas. Enligt egen uppfattning räknas framförallt nobelpristagares böcker till kanon samt litteratur som räknas till klassiker till exempel Jane Austens – Stolthet och Fördom.

Nallelek – det är ett pedagogiskt spel förskolan har fått från habiliteringen där barnen tränar på att använda musen.

Ritsagor – det är historier som berättas samtidigt som en teckning görs. Berättelsen knyts ihop av teckningen.

Länk: <http://creativeguides.wordpress.com/ritsagor/>

Bilaga 2

Intervjufrågor

1. Vilka medier har barnen på den här förskolan tillgång till?
2. Har en del medier högre status på förskolan? Om ja, vilka och varför?
3. Använder ni er av populärkultur i den pedagogiska verksamheten?
  - Om ja, på vilket sätt? Vilken populärkultur används då?
  - Om nej, varför inte?
4. Vet du vilken populärkultur som är aktuell idag för barn i allmänhet?
5. Vet du vilken populärkultur som är aktuell idag för just den här barngruppen?
6. Anser du att det finns bra respektive dålig populärkultur när det gäller barn? Motivera.
7. Vilken syn har ni pedagoger på att barnen här på förskolan använder sig av populärkultur i den fria leken? Motivera.
8. Är all lek från populärkultur tillåten? Varför/varför inte?
9. Har ni leksaker eller liknande här på förskolan som kan kopplas till populärkultur? Om ja, vilka?
10. Kan du se någon skillnad på vad flickor och pojkar gillar för populärkultur? Om ja, vad gillar respektive kön och varför tror du det är så?
11. Har du några förslag till hur man kan arbeta med populärkultur på förskolan?

Bilaga 3

Intervjuer med två pedagoger

Här under följer våra intervjuer med respondenternas svar, såsom vi har sammanställt intervjuerna. Vi har intervjuat två förskollärare från olika förskolor i samma kommun. När vi i intervjuerna pratar om förskolan menar vi avdelningen respondenten arbetar på, och inte hela förskolan vilket pedagogerna är medvetna om.

1. Vilka medier har barnen på den här förskolan tillgång till?

Pedagog 1: Förskolan har nyligen flyttats och det har gjort att förskolan ännu inte fått igång dator till barnen vilket där ska finnas. Datorn används till olika pedagogiska spel som till exempel Nallelek, andra sorters spel kan barnen spela hemma. Förskolan lånar ibland filmer från AV-media vid olika teman, till exempel tema om svenska djur och vid ett tidigare tema om skräp. Förskolan går ibland på teater, där det då gärna ska vara något pedagogiskt eller tänkvärt i handlingen eller runt om. Barnen har tillgång till både ordböcker och skönlitteratur. En del böcker finns på förskolan såsom *Narnia* (C.S Lewis) som barnen tycker om, och andra böcker lånas på biblioteket då barnen själva får välja och böckerna de väljer handlar ofta om dinosaurier, maskiner och bilar. TV används bara på jullov och sommarlov då det är många barn hemma som får se på TV, och barnen på förskolan ska få samma möjlighet till att till exempel se julkalendern.

Pedagog 2: Barnen har kamera som de får fotografera själva med, dator där barnen är på *Bolibompa* och Youtube. Barnen lyssnar på musik, främst då Eric Saade som de dansar till. Förskolan har böcker, flanosagor och ritsagor. Nyligen har förskolan gått med i ett projekt som går ut på att låta barnen använda iPad på förskolan, och det är då en grupp pedagoger som tillsammans bestämt vilka appar som ska finnas så helt fri tillgång har barnen inte.

2. Har en del medier högre status på förskolan? Om ja, vilka och varför?

Pedagog 1: Nej, det är bra med variation. Barnen ska till exempel inte sitta hela tiden vid datorn. Fördelen med böcker är att de är lätta att ta med, de finns alltid tillgängliga. TV och dator används för pedagogiskt syfte.

Pedagog 2: Innan var det datorn, men nu Ipad (här förstår vi att pedagogen tolkar det som att det är vad barnen tycker därför förklarar vi att vi menar ur pedagogernas perspektiv). Det är inte direkt så att en del medier har högre status men det finns ingen TV på förskolan. Pedagogerna säger att hon personligen tycker det är mysigt att titta på TV med barnen men eftersom det är en förskola som fokuserar på utevistelse har TV valts bort innan hon började arbeta där.

3. Använder ni er av populärkultur i den pedagogiska verksamheten?

Pedagog 1: Det har hänt, förskolan använder sig av det som barnen är intresserade av. Förskolan hade ett Pokémontema där alla gjorde sin egen figur med inspiration från *Pokémon*. Det uppskattades av barnen och där blev det barnen som fick lära pedagogerna. Många teman bygger på gamla sagor till exempel Per Beckmans *Klunsen* (1971), där det var ett pedagogiskt syfte och handlade om utseende. Landströms *Bu och Bä på sjön* (1996) har också varit som tema på förskolan.

Pedagog 2: Eric Saade används när barnen har gymnastik, pedagogerna berättar/läser olika sagor, både klassiska och nyare och barnen får bestämma mycket och ha önskemål om vad som ska göras. Förskolan arbetar på ett sätt som gör att den pedagogiska verksamheten och den fria leken flyter ihop. Till exempel har barnen fått ett intresse för *Star Wars* där pedagogerna har suttit med barnen och gjort Star Wars-figurer ihop med barnen som de nu har och leker med.

4. Vet du vilken populärkultur som är aktuell idag för barn i allmänhet?

Pedagog 1: Det som går på bio, till exempel *Smurfarna*. Olika TV-program där det finns ett stort utbud. En del barn ser sådant som är för äldre, som *Hannah Montana*.

Pedagog 2: Nalle Puh för små barn, Bamse och Pippi Långstrump.

5. Vet du vilken populärkultur som är aktuell idag för just den här barngruppen?

Pedagog 1: Ungefär detsamma som på frågan ovan, till exempel filmen *Cars*.

Pedagog 2: Hade frågan kommit för en vecka sen hade svaret blivit *Bilar* (Blixten McQueen) men nu är det *Star Wars*. Det beror på att barnen först nu fått tillgång till *Star Wars* och det började genom att något barn tog med sig *Star Wars*-lego och det fick igång de andra barnens intresse.

**6. Anser du att det finns bra respektive dålig populärkultur när det gäller barn?
Motivera.**

Pedagog 1: Egentligen, det som engagerar är bra men det ska diskuteras. Det går att få fram något bra av allt. Med andra ord finns det ingen bra eller dålig populärkultur.

Pedagog 2: Allt har nog med att göra hur det presenteras. Så nej, det finns ingen bra eller dålig populärkultur.

7. Vilken syn har ni pedagoger på att barnen här på förskolan använder sig av populärkultur i den fria leken? Motivera.

Pedagog 1: Det är okej.

Pedagog 2: Synen är att barnet är kompetent och kan lösa problem och attityden är positiv. Så barnen får använda sig av populärkultur i leken.

8. Är all lek från populärkultur tillåten? Varför/varför inte?

Pedagog 1: All lek är tillåten men det finns tre regler som är att barnen får inte skada sig själva, andra eller saker. (Vi frågar om barnen till exempel får leka *Star Wars*). Barnen får leka *Star Wars*.

Pedagog 2: Ja egentligen, men tycker inte om att barnen skjuter mot varandra utan då tar pedagogerna en diskussion om det ihop med barnen för att barnen ska förstå varför de inte

får skjuta. (Vi frågar hur det fungerar när de då leker *Star Wars* eftersom de då ”låtsasslås”). När barnen leker *Star Wars* har det ännu inte blivit någon konflikt eftersom barnen har lekt med figurerna och inte själva gått in i rollerna.

9. Har ni leksaker eller liknande här på förskolan som kan kopplas till populärkultur? Om ja, vilka?

Pedagog 1: Mest de leksaker barnen eller föräldrarna tar hit själva, föräldrar lämnade ofta leksaker från McDonalds där förskolan låg innan. De har Barbiedockor och har haft en Bratzdocka innan där de fick in matematik med hjälp av Bratzdockan då de mätte hur stort huvudet var i förhållande till resten av kroppen.

Pedagog 2: Förskolan har Pokémon-figurer, Bumbibjörnar, Star Wars (de figurerna de själva ritat) och en poster med Blixten McQueen som barnen ritat av. Där finns musik med Eric Saade.

10. Kan du se någon skillnad på vad flickor och pojkar gillar för populärkultur? Om ja, vad gillar respektive kön och varför tror du det är så?

Pedagog 1: Det är ganska lika på den här förskolan. Barnen kan säga saker som att något är en flickfärg, men alla kan ändå ha allt och förskolan har diskuterat om till exempel rosa är en flickfärg, eftersom många pojkar och män har rosa kläder på sig. Barnen kan säga att något är för flickor eller pojkar, men de är medvetna om att alla kan tycka om allt. Tycker inte om att se uppdelningen i leksaksaffärer där det är uppdelade avdelningar för flickor och pojkar.

Pedagog 2: I den här barngruppen är det tretton pojkar och tre flickor vilket gör att det inte finns så många flickor att utgå ifrån. Pojkarna här gillar *Star Wars* och flickorna är mer intresserade av annat till exempel att skriva. En av flickorna dansar till Eric Saade vilket gör att de andra barnen både följer med och ibland tittar på.

11. Har du några förslag till hur man kan arbeta med populärkultur på förskolan?

Pedagog 1: Populärkultur kan användas som tema, förskolan låter barn redovisa. Redovisa är något barnen gör vad för tema de än har och det är för att avdramatisera ordet

redovisa inför skolan. På förskolan innebär det att ett barn till exempel kan ha med något och berätta om.

Pedagog 2: Pedagogerna ska lyssna på det kompetenta barnet. Använd det barnen vill och ta hjälp av olika medier. Det kan börja med att ett barn har ett intresse som följs upp vilket kan leda till att fler barn blir intresserade. Barnens intresse används i verksamheten.